

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

XCIII. Mulier, ubi sunt, qui te accusabant? nemo te condemnavit? quæ
dixit: nemo Domine. Dixit autem ei Jesus: nec ego te condemnabo. Joann.
c. 8. v. 10. & 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75950)

simili ictu, Antiochiæ super pontem, in duas desuper partes divisit. Id præsertim de valoroso hoc milite notandum: quod cum equum quondam suum, gramina depascentem, à longè observâset, immanè leone è vicino monte decurrente (qui plurimos jam non homines tantum, sed & equos dilacerârat) atque pleno cursu equum versùs appropinquante, ipse Wickherus de baiulo hoc suo magis, quàm de propriâ vitâ sollicitus, mox scuto apprehenso, gladioque districto, jubatâ illi belluæ obviâ processerit: quæ milite conspecto, mox equi immemor, tota in hominem exacerbata, scutum ejus apprehendit. Verùm valorosa Wickheri dextera, primo statim ictu, caput cerebrumque Bestiæ adedò confregit, ut ad pedes ipsius exanimis quantocyùs illa corruerit, sicque magno totius exercitùs applausu ipse victor evaserit: salutem non sibi tantum, ac equo suo, sed & alijs à ferâ hac ulterius infestandis concilians.

Miranda certè gregarij hujus militis fortitudo! sed magis omninò miranda Virgineæ DEI Genitricis bellicositas: quæ unico purissimæ suæ Conceptionis ictu, non unum tan-

tum leonem, objecto Divinæ protectionis scuto, ac gladio destinatæ maternitatis prostravit, sed & super aspidem, & basiliscum inambulans, conculcavit Leonem, & Draconem, peccatum originale, mortale, ac veniale, verbo, omnes inferni vires, unico illo ictu dejecit. Nec mirum! si enim tantam Wickherus de suo equo curam habuit, ut ipse pro conservandâ ejusdem vitâ, propriam periculo vitam exponere non dubitârit; quanta cura non fuerit DEO, de suâ dilectissimâ Matre, in vitâ gratiæ omnî momento conservandâ? Vitam certè, quam nondùm hauserat, & mortem, quam necdùm oppetierat, pro tali Matris conservatione, tanquàm scutum inexpugnabile, præservativè exhibere voluit, ut de tartareo Leone Matri suæ dilectissimæ victoriam conciliaret.

§. 7. Anagramma.

Virgo InfeCta ? nVLLo 644
MoDo.

Virgo! an derurpata es à maculâ? minimè.

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XCIII.

§. I. Scriptura.

645. Chara GenITrix, non
ConDeMnata.

Joann. c. 8. v. 10, & 11. *Mulier! ubi sunt, qui te accusabant? nemo te condemnavit? quæ dixit: Nemo Domine. Dixit autem ei JESUS: Nec ego te condemnabo.*

Quæ verba, in præsentî, ex Evangelio recitata, benignissimus Salvator noster, ad

adulteram illam, ac peccatricem mulierem proferre dignatus est, eadem ipsâ hodie ad mulierem non peccatricem, sed peccati omnîs expertem, charam scilicet Numinis Genitricem, usurpare non vereor: *Mulier!* seu potius (ut cum Archangelo reverentiùs ad Virginem loquar) *Benedicta in mulieribus! ubi sunt, qui Te accusabant? nemo Te condemnavit?* maculæ nimirum originalis, non minùs quàm adulterium quodlibet, animam

mam dehonestantis? Respondere autem & illa mihi videtur: *nemo*. Et merito; vel enim ijs, quibus MARIÆ exemptionem, à turpi hac maculâ, impugnare, ac saltem in dubium trahere, & verbo, & calamo, volupe fuit, silentium à summis Pontificibus impositum: vel, qui prærogativam hanc devotè jam pridem senserunt, de die in diem ferventiùs illam tueri non desinunt; hinc tanta extant Pontificum, ac Conciliorum, in hujus Mysterij favorem suffragia, tot Patrum, ac Doctorum testimonia, Universitatum, ac facultatum sententiæ, minime MARIAM accusantium, multò minùs condemnantium, sed pro immaculatâ ejus Conceptione, cum solenni ut plurimum juramento, fortissimè decertantium. Atque si Scholas singulas compendio percurrere lubeat: non accusat, nec condemnat eam Theologia speculativa, imò demonstrat, essentiam Divinam, ejusque attributa, non infinitè fore perfecta, nisi Sapientia nôssèt, potentia valuisset, bonitas voluisset, futuram Verbi incarnandi genitricem à lege communi eximere. Non accusat, nec condemnat eam Theologia moralis, imò absolvit eam ab omni voluntario peccato, etiam voluntate alienâ contracto; cùm non deceat, superioris voluntatem subijci voluntati inferioris, qualis Adam respectu MARIÆ fuerat. Non accusat, nec condemnat eam Theologia Polemica, imò dicit, opinionem contrariam fore vel errori proximam, vel piam saltem aurium offensivam, post tot nimirum Ecclesiæ constitutiones, ac Tridentini insuper Concilij declarationes. Non accusat, nec condemnat eam Jurisprudencia, imò si rationes huic Operi insertas libeat examinare, pluribus, pro illâ defendendâ, Textibus provisâ invenietur; cùm *partus præsertim ventrem sequatur*, adeoque bene dicamus omnes, cum muliere illâ Evangelicâ: *Be-*

Luc. c. 11.
v. 27.

atus venter, qui te portavit, & ubera, que suxisti. Non accusat, nec condemnat

eam Medicina, Ethica, Matthesis; imò remedium prima offert præservativum, cum dicto: *Principijs obsta, &c.* Secunda Reginam anteponebat subditis, majoremque Angelis MARIAM constituit. Tertia Lunam defectuosam pedibus ejus subijcit, punctumque reputationis Divinæ, in ejus Genitrice inviolatum requirit. Quid porrò de Philosophiâ dicendum? num fortè illa MARIAM condemnabit? minime gentium. Abstrahit certè Metaphysica ab omni labe, probè intelligens, ex MARIA, ac peccato, fieri nullo momento posse concretum, maculamque in eâ chimæram reputans, ac ens rationis Metaphysicum. Pariter Physica invenire nequit materiam subjectivam peccati, dicens: MARIÆ generationem plùs fuisse opus gratiæ, quàm naturæ: nec admittens ullo momento vacuum in illâ, quæ *plena gratiâ* à Gabriele est salutata. Dialectica, Ambrosij dicto inhærens, ubi MARIAM ait idem significare, ac: *DEUS ex genere meo*, probat, *genus* hoc esse debere à peccato liberum, nisi & *individuum*, nempe Filium, velimus ejusdem peccati reum dicere. Rhetorica, & Poësis non accusant, nec condemnant MARIAM, imò millenis eam laudibus, soluto, ligatoque stylo floridè deprædicant, immaculatamque perorant. Tandem (ut de minimis quoque non minima loquar) nec Syntaxis, nec Grammatica invenit, per quam regulam MARIÆ Accusativum pati deberet culpæ, quæ Genitivum æterni Verbi promeruit; convenire potiùs existimat tantæ gratiæ Dativo, Ablativum culpæ originalis, quam jungere cum MARIA, ex eo sibi videatur difficile, quòd requirat illa Participium plusquam perfecti: magnum denique fore solæcismum, in ipsis etiam Rudimentis pietatis, scribere MARIAM cum peccato originali conceptam: nec Præmio certè condecorandum esse, nisi illum, qui Argumentum, de Conceptione Deiparæ, sine tali, quamvis minimo,

Ss 2

ac

de Instit.
Virg. c. 1.

ac instantaneo errore sit compositurus. En! quomodo nemo sit, qui MARIAM condemnet? ut mirum adeo videri non debeat; omnibus his in Eiusdem ab originali exemptionem consentientibus, receptam hanc sententiam esse, non in Galliâ tantum, Angliâ, & Hispaniâ, sed in Germaniâ etiam, Scotiâ, Hiberniâ, Sclavoniâ, Pannoniâ, Italiâ, &c. Unum superest, ut quid ipsi etiam Hæretici, Judæi, Turcæ, de Virginis Conceptione sentiant? num audeant eam illi condemnare? curiosius investigemus. Atque ne nimium longus sim, prætereundo Rotterodamum, & alios, unum ex hæreticis Lutherum adduco: *MARIA Virgo*, inquit ille, *juxta corpus quidem sine gratiâ, juxta animam autem, plena gratiâ concepta est: hoc sibi volunt verba illa, quæ Angelus Gabriel ad eam dicebat: Benedicta tu in mulieribus; non enim ad eam dici posset benedicta tu, si aliquando maledictioni obnoxia fuisset. Dignum etiam, ac justum erat, hanc personam ab originali peccato præservari, de quâ Christus sumpturus erat carnem, quâ omnia peccata superaret. Hæc Lutherus. Judæos quod attinet, fatentur ij, matrem veri Messæ debere esse, sine originali culpâ. Turcæ denique (ut alibi retulimus) Machometem suum sequuntur, in Alcorano hæc scribentem: Nullus est ex Adam, quin tenuerit eum sathan, præter MARIAM, & Filium ejus. Ubi sunt ergo (si denuo quære ex Te liceat) Virgo Beatissima, mulierum felicissima! qui Te accusabant? nemo Te condemnavit? dumque respondes: nemo, aliud mihi non superest, nisi dicere: nec ego te condemnabo, sed ad ultimum usque vitæ halitum, immaculatam Tuam conceptionem pro viribus propugnabo.*

§. 2. *Authoritas.*

646. Theophanes NICÆNVS, pVRAM DICENS.

1. *Invenisti gratiam apud DEUM, quam invenit nulla alia quæpiam, O Immaculatissima! Tibi gratia est data,*

O DEI Genitrix! Tibi omnis creatura clamat: O DEI Nympha! Tu enim sola Mater Filij præelecta es pura. In Hymn. Annunc. B. V.

2. *O Virgo, omnipotentis artificis, Spiritus, agricultura, quo corpus Domino universorum fructificasti, in quâ condemnavit peccatum Orbis, & vitam fontificavit perennem.* In Salut. ad B. Virg.
3. *Salve! per quam sumus lætitiâ consecuti sempiternam. Salve! quæ sustulisti tristitiâ Evæ, unâque dejectionem Adami in hilarem planè vultum mutasti.* Ex Menæis. 9. Jan. Ode 8.
4. *Immaculatæ, & omnium Sacratissime Virgini MARIÆ acclamatione faustâ plaudamus; nam ex ipsâ donorum nobis Cælestium, quæ mentem humanam excedunt, scaturigo promanat, ut, quæ est torrens quidam bonitatis Divinæ.* 17. Jan. Ode 7.
5. *Te O Virgo Mater! præviderunt Prophetæ, tanquam Tomum quendam, seu librum planè intaminatum, in quo conscriptum esset Verbum Divinum, cujus Divinitas incircumscripita existit.* 25. Jan. Ode 6.
6. *O à cunctis sordibus incontaminata, & super omnes inculpato inculpatisissima Domina! antiquus ille dierum in sanctificatum uterum tuum, tanquam imber descendit in vellus: moxque apparuit novus, velut novus Adam, & amator gentis humanæ.* 23. Febr. ante init. Odes 4.

§. 3. *Ratio.*

ACTORE NIL DeMonstrante,
TV absoLVERIS.

647.

Damnari nequit, nisi aut convictus, aut spontè confessus. cap. primo 2. q. 1. C. de cohabit. Cleric. hinc juxta L. qui accusare 4. C. de eden. L. actorum 23. C. de probat. Actore non probante, reus absolvitur; affirmanti enim incumbit probatio, non neganti. Malus non præsumitur, sed probatur. Sed Beata Virgo nec fuit confessâ, nec probata, nec convicta de peccato originali. Ergo damnari nequit, quod ullo

Postill.
latin.
major
super
Festum
Concept.

ullo unquam tempore illud incurrerit. Min. Prob. Primò non est confessa; quia hujus ab ipsâ editæ confessionis deberet extare authenticum instrumentum, vel testimonium, quod tamen exhiberi nequit. Secundò, nec est probata; quia omnes rationes hucusque adductas, contra immaculatam Conceptionem, dissolverunt facillè SS. PP. Ildephonsus, Anselmus & alij: prout etiam Scotus publicè Parisijs ducenta similia argumenta, summâ omnium admiratione elusit: ut alibi vidimus. Nec denique convicta; licèt enim contrarium olim tenuerint aliqui; tamen defactò multò plures, imò quasi omnes Catholici immaculatam Conceptionem contestantur. Ergo Beatissima Virgo, ut potè nec confessa, nec probata, nec convicta, ab originali est absolvenda.

§. 4. *Historia.*

648. InVoCATIo ILLIbatæ DeIparæ, frangIt IraM.

Offendebat fortè in capitalem suum inimicum Italus quidam, ac civis Aquilanus: jamque humanâ præoccupatus fragilitate, irâ præproperante, occidere illum statuebat; cùm arrepto, hunc in finem, gladio, mentem hominis salutaris subibat cogitatio, propositum hoc suum Divinæ Majestati summè fore contrarium, ac idcirco minimè executioni mandandum. Quapropter ex piâ devotione, ad Beatissimam DEI Genitricem conversus, humiliter rogabat, ne permittere illa, per suam immaculatam Conceptionem, vellet, ut tam gravè peccato, atrocique in proximi vitam ausu, propria à semetipso conscientia contaminetur Vix hæc piè secum cogitabat; cùm ecce! adeò gladium suâ in vaginâ retortum animadvertit, ut nullo modo extrahi posset, nec ad ictum, aut percussionem tam facillè ampliùs deservire. Ambo igitur antagonistæ, ferventis concertationis locò, con-

tendere ab illo momento cœperunt, in fervore pio, quis nimirum majori, ac ardentiori impostero devotioe, MARIAM sine labe conceptam prosequi posset, ac deperire? Gladius verò dicto modo mirabiliter retortus, pro jugi tantæ rei memoriâ, etiamnum Aquilæ asservatur, ac ostenditur. *Bernardin. de Bussi Serm. 7. de Concept.*

§. 5. *Symbolum.*

AqVa, à MaLeDICTIone absoLVta.

649.

Justa Creatoris tetigit maledictio Terram;
Non lego, quòd placidis hic maledixit
Aquis,
Primus homo cecidit: tetigit maledictio cunctos:
Numinis una Parens non maledicta fuit.

*Fons hortorum, puteus aquarum viventium,
quæ flunt impetu de Libano. Cant. c. 4. V. 15.*

§. 6. *Antiquitas.*

MeTeLLVs, pro genItore sVo InterCeDens.

650.

Metellum, pro genitore suo, adeò copiosis lachrymis, precibusque ferventissimis, apud populum Romanum intercessisse, ut *Pij* exinde cognomen retulerit, fusè *Sabellius, lib. 3.* describit. Historiam pau-

paucis accipe: In civilibus bellis, quibus inter se Antonius, atque Octavius decertarunt (quemadmodum sæpius evenire solet) contigit, ut fratres cum fratribus, & cum filiis parentes, diversâ acie concurrent. itaque postremo prælio, quo Octavius Antonium devicit, Metelli genitor, alios inter, ad Octavium captivus deducitur: cujus facies, quamquam propter anxietatem, carcerisque molestias, à consuetâ admodum mutata videretur, à filio tamen Metello, qui Octavij partes tenuerat, primo momento agnitus fuit; Hinc filiali plenus pietate, statim in parentis amplexum cucurrit, deinde lachrymabundus ad Octavium his verbis convertebatur: *Hic quidem hostis tuus mortem meritus est: ego autem premio sum dignus; quia tibi fideliter inservivi: Oro igitur te, ut pro eo, quod à te mihi debetur munere, hunc serves incolumem, meque pro eo morte afficiat.* Placuit generosa Metelli, pro genitore suo intercedentis oratio Victori Octavio, tantâque filij pietate permotus, Metellum patrem, quem mori aliàs cum pluribus alijs oportuisset, eidem dono concessit.

Simile quid in bello illo, DEUM inter, hominemque inito accidisse videtur; cum enim sub infelicibus Adami vexillis, serpente duce, totum humanum genus diræ stragi, ac captivitati æternæ traderetur, jamque ipsa Divini Numinis futura Genitrix,

imminente conceptionis suæ instanti, (ob debitum saltem remotum, contrahendi originalis peccati) eidem cum alijs captivitati esset subijcienda: ecce pyssimum Metellum, Unigenitum nimirum DEI Filium! qui statim observans, ac præcognoscens, hanc Matrem suam humanâ in carne futuram, in Parentis benedictæ amplexum velocissimè currens, sic Cœlestem Patrem videtur allocutus: *Hanc si consideres præcisè ut Adæ peccantis filiam, sine dubio, primo statim Conceptionis suæ momento, ob hæreditariam parentis ruinam, macula, æternaque per consequens morti obnoxiam fore confiteor. Veruntamen oro te, ut pro eo munere, quod mihi Filio tuo, æternum tibi fidelissimo, ac per omnia cœquali debes, hanc Matrem meam serves, ac preserves incolumem, & immaculatam! quod ut facilius obtineam, me pro eâ occidas, id est, meum aliquando humanâ in carne effundendum sanguinem, pro ejus præsertione acceptes!* Quid ergo mirum, si tantâ in purissimam Genitricem Filij pietate commotus æternus Pater, illi MARIAM (quam aliàs, unâ cum reliquis, cadere oportuisset) à casu liberam dono dederit?

§. 7. Anagramma.

Magna aDVoCata, TV 651.
ILLibata!

Mundi Patrona, age, jure immaculata es!
Versio litteralis
Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XCIV.

§. I. Scriptura.

652. DeIpara peCCatI haVD
argVenDa.

Joann. c. 8. v. 46. *Quis ex vobis arguet me de peccato?*

Quod innocentissimus mundi Redemptor tentantibus aliquando Judæis, ut eum accusare possent, dixerat: *Quis ex vobis arguet me de peccato?* hoc ipsum Beatissimam ejus Matrem, optimo jure, de se